

INNE ZAGROŻENIA

Cyberstalking

Cyberstalking oznacza wykorzystywanie internetu, telefonów komórkowych lub innych technologii informacyjnych i komunikacyjnych do powtarzalnego, uporczywego nękania (prześladowania), które może przybierać zróżnicowaną postać i intensywność. Stalker (prześladowca) np. zasypuje swoją ofiarę telefonami, SMS-ami, e-mailami lub wiadomościami wysyłanymi przez komunikatory, przesyła „prezenty”, których ofiara nie chce itd. Ofiarami stalkingu są najczęściej byli partnerzy, osoby nieodwzajemniające uczucia stalkera, celebryci, politycy itp.

Niebezpieczne wyzwania (challenge)

W środowisku internetowym spotykamy się z dużą ilością wyzwań, które nakłaniają do niebezpiecznych zachowań, mogących zakończyć się poważnym uszczerbkiem na zdrowiu użytkowników internetu (szczególnie dotyczy to dzieci i nastolatków).

Wyzwania online często zmuszają użytkowników, by podejmowali się niebezpiecznych zadań, których realizację fotografują lub nagrywają, a wynikami dzielą się w sieci. W ten sposób motywują innych widzów online, by włączyli się w zabawę.

Na skutek podjęcia jednego z ryzykownych wyzwań, które są rozpowszechniane w internecie, Skylar Fish (14 lat, USA) doznał poważnego urazu. Nastąpiło pęknięcie tętniaka mózgu i chłopiec prawie stracił oko.

POMOC W KRYZYSIE

Gdzie szukać pomocy?

Policja - Biuro do Walki z Cyberprzestępczością
Tel. 22 60 118 77
cyber-kgp@policja.gov.pl

Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę
Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży 116 111
(www.116111.pl)

Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka
800 12 12 12

Poradnia projektu Stopcybercrime
www.napiszdonas.pl

Dodatkowe informacje

Niniejszy materiał został wydany w ramach projektu pt. **Usprawnienie czesko-polskiej współpracy w walce z cyberprzestępczością**, który jest realizowany w ramach Programu Współpracy Interreg V-A Republika Czeska – Polska.

CZ.11.4.120/0.0/0.0/17 028/0001654

ZAGROŻENIA WYNIKAJĄCE Z KORZYSTANIA Z INTERNETU I TELEFONÓW KOMÓRKOWYCH

www.stopcybercrime.cz

CYBERPRZEMOC

Czym jest cyberprzemoc?

Cyberprzemoc to znęcanie się nad inną osobą (krzywdzenie, ośmieszanie, nękanie, grożenie, zastraszanie itp.) z użyciem Internetu, telefonów komórkowych lub innych technologii informacyjnych i komunikacyjnych.

Mimo że cyberprzemoc jest z reguły w definicjach określana jako świadome działanie, niektóre jej akty mogą być popełniane również nieświadomie, np. w postaci głupiego żartu, który w środowisku elektronicznym wymknie się spod kontroli.

Co zalicza się do cyberprzemocy?

Do cyberprzemocy zalicza się tradycyjne przejawy psychicznego znęcania się, wzmocnione przez wykorzystywanie ICT, np.: **Znieważanie** (poniżanie, wyzywanie, obrażanie) w środowisku elektronicznym.

Grożenie lub zastraszanie w środowisku elektronicznym.
Szantażowanie w środowisku elektronicznym.
Oczernianie (obmawianie) w środowisku elektronicznym.

Do innych form cyberprzemocy zaliczają się:

Publikowanie ośmieszających filmów, nagrań dźwiękowych lub zdjęć o upokarzającej treści.

Poniżanie i rozpowszechnianie upokarzających, nieprawdziwych treści (denigration).

Kradzież tożsamości (impersonation) i podszywanie się pod nią.

Ośmieszanie za pomocą fałszywych profili.

Ataki obelgami, kłótnie zawierające wulgaryzmy w komunikacji elektronicznej (flaming/bashing).

Ujawnianie tajemnic w celu zdyskredytowania ofiary (trickery/outing).

Wykluczenie osoby z grupy online (exclusion).

Nękanie (harassment).

Specyficzne formy cyberprzemocy występują w związku z graniem w gry online.

Happy slapping (w tłumaczeniu oznacza „radosne policzkowanie“).

Cyberstalking (uporczywe nękanie z wykorzystaniem technologii informacyjnych i komunikacyjnych).

Webcam trolling (wykorzystywanie kamer internetowych do manipulacji użytkownikami internetu za pomocą sfabrykowanych filmów).

Przykłady cyberprzemocy

Ofiara: Ghyslain Raza (14 lat, Kanada)

Ghyslain Raza (Star Wars Kid) nakręcił film, w którym on sam wykonuje sceny walki z Gwiezdnych wojen. Koledzy z klasy skradli jego film i wrzucili go do sieci dla rozrywki innych użytkowników. Nagranie obiegło cały świat, pojawiły się jej liczne przeróbki, powstało mnóstwo stron i blogów, na których ośmieszano chłopca, został sparodiowany nawet w serialach (np. South Park).

Skutki: Ghyslain załamał się psychicznie i musiał się poddać długotrwałemu leczeniu.

Ofiara: Ryan Patrick Halligan (13 lat, USA)

Ryan został ofiarą przemocy fizycznej. Zaczął trenować kickboxing i z sukcesem postawił się chłopcowi, który stosował wobec niego przemoc. W efekcie, pokonany publicznie nazwał go gejem. Ryan, chcąc zaprzeczyć plotkom, nawiązał internetową relację z

popularną dziewczyną w szkole. Po czasie jednak stwierdził, że dziewczyna spotykała się z nim tylko dla żartu i że rozsyłała ich poufną korespondencję kolegom z klasy i wspólnie się z niej naśmiewali.

Skutki: Patrick powiesił się.

Ofiara: Anna Halman (14 lat, Polska)

Pięciu kolegów z klasy poddało Annę przemocy seksualnej przed całą klasą (zerwali z niej ubranie i udawali, że ją gwałcą). Całą scenę nagrali na komórkę i grozili, że nagranie wrzucą do sieci, co później rzeczywiście zrobili.

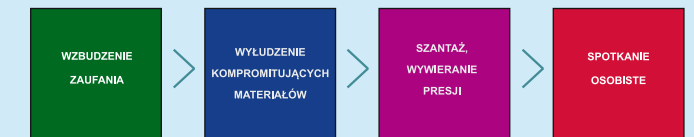
Skutki: Anna popełniła samobójstwo.

CYBER GROOMING

Czym jest cyber grooming?

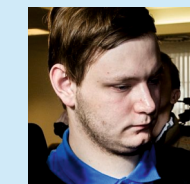
Termin cyber grooming (child grooming, online grooming) oznacza zachowanie użytkowników internetu (predatorów, uwodzicieli dzieci), mające na celu wzbudzenie fałszywego zaufania ofiary, a następnie zmuszenie jej do osobistego spotkania. W rezultacie takiego spotkania osoba może paść ofiarą przemocy seksualnej lub fizycznej, może zostać nakłoniona do prostytucji dziecięcej lub udziału w pornografii dziecięcej itp.

Cyber grooming to właściwie rodzaj manipulacji psychicznej, podczas której dorosły użytkownik (często pod fałszywą tożsamością) komunikuje się z dzieckiem, wykorzystując w tym celu cały szereg strategii, np. efekt lustrzanego odbicia (mirroring), phishing, profilowanie ofiary, wabienie i przekupywanie (luring), strategię zmniejszania oporów dzieci i młodzieży przez wprowadzanie do rozmowy wątków seksualnych, metody izolacji, strategię manipulacji dziećmi za pomocą zdjęć płci przeciwnej, webcam trolling itp.

Cyber grooming obejmuje szereg przestępstw, jakimi są groźba karalna, szantaż, zmuszanie do czynności seksualnej, nawiązywanie zabronionych kontaktów z dzieckiem itp.

Przypadki cyber groomingu (Republika Czeska)

Uznany za pedofila 21-letni Lukáš Bako, do zapoznawania się z ofiarami stosował kilka metod, przede wszystkim fałszywe profile w sieci społecznościowej Facebook. Najpierw wyłudzał od ofiary kompromitujące materiały, następnie ją szantażował i doprowadzał do osobistego spotkania, gdzie następował atak. Został skazany na 8,5 lat pozbawienia wolności za wykorzystywanie seksualne, zmuszanie do czynności seksualnej, groźby, produkcję dziecięcej pornografii i gwałt. Ofiarą popełnionych przez niego poważnych przestępstw padło 45 dziewczyn w wieku 10-18 lat.